

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 171 (XV) — Nr. 832

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 24 noiembrie 2003

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.435. — Ordin al ministrului finanțelor publice pentru aprobarea Instrucțiunilor privind administrarea fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice.....	1-16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN

pentru aprobarea Instrucțiunilor privind administrarea fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice

În temeiul Hotărârii Guvernului nr. 735/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, având în vedere:

- prevederile Legii datoriei publice nr. 81/1999, în scopul acoperirii riscurilor financiare care decurg din acordurile subsidiare încheiate de Ministerul Finanțelor Publice cu beneficiarii finali ai acordurilor de împrumut pentru împrumuturile externe contractate de stat și acordate pentru administrare instituțiilor financiare sau subîmprumutate unor agenți economici;
- prevederile cap. III pct. 7 lit. b) liniuța a 4-a din Normele metodologice de aplicare a Legii datoriei publice nr. 81/1999, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 1.631/1999, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul finanțelor publice emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Instrucțiunile privind administrarea fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția generală a finanțelor publice externe, Direcția generală pentru acorduri, cooperare și decontări externe, Unitatea de management a Trezoreriei Statului,

Direcția generală a contabilității publice, direcțiile generale ale finanțelor publice județene, Direcția generală a finanțelor publice a municipiului București, precum și persoanele juridice subîmprumutate vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prevederile prezentului ordin intră în vigoare la data publicării lui în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 15 octombrie 2003.
Nr. 1.435.

INSTRUCȚIUNI**privind administrarea fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice****CAPITOLUL I****Definiții**

În înțelesul prezentelor instrucțiuni, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *acord de împrumut* — contract prin care statul, reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice, împrumută fonduri pentru finanțarea unor proiecte de la instituții financiare internaționale (IFI) și se angajează să le ramburseze și să plătească dobânzi și alte costuri, într-o perioadă determinată, în condițiile specificate în contract;

2. *subîmprumutați* — instituții financiare mandatate de stat pentru administrarea împrumuturilor externe în numele și în contul statului și/sau agenți economici beneficiari ai împrumuturilor externe, care încheie cu Ministerul Finanțelor Publice acorduri de împrumut subsidiar, urmând să ramburseze împrumutul și/sau să plătească dobânzi, comisioane și alte eventuale majorări și penalități din surse proprii și/sau în completare de la bugetul de stat;

3. *acord de împrumut subsidiar (AIS)* — acorduri de împrumut subsidiar, acorduri de subîmprumut și de garanție sau alte acorduri care se încheie între Ministerul Finanțelor Publice și subîmprumutați, prin care se delegă responsabilitatea utilizării fondurilor în scopurile menționate în acordurile de împrumut încheiate cu IFI;

4. *dobânzi* — sume datorate de către subîmprumutați pentru plata cu întârziere a obligațiilor la fondul de risc, precum și a obligațiilor de plată la extern, calculate pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare scadenței obligației și până la data încasării sumei datorate inclusiv, potrivit prevederilor legale în vigoare;

5. *penalități de întârziere* — sume datorate de subîmprumutați pentru plata cu întârziere a obligațiilor la fondul de risc, precum și a obligațiilor de plată la extern, calculate pentru fiecare lună și/sau fracțiune de lună de întârziere, începând cu data de întâi a lunii următoare celei în care acestea aveau termene de plată, potrivit prevederilor legale în vigoare. Penalitatea de întârziere nu înlătură obligația de plată a dobânzilor;

6. *fond de risc* — fond constituit la nivelul Ministerului Finanțelor Publice, în care se depun comisioanele primite de la subîmprumutați, după cum sunt negociate cu Ministerul Finanțelor Publice;

7. *comision de risc* — comision perceput pentru a alimenta fondul de risc pentru împrumuturile externe contractate de stat și subîmprumutate agenților economici în condițiile menționate la pct. 1.

CAPITOLUL II**Veniturile fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice**

1. a) Surse de constituire

Fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice se constituie din:

— sumele încasate la termenele stabilite de la subîmprumutați, reprezentând comisionul de risc negociat ca o cotă procentuală aplicată asupra valorii împrumutului efectiv angajat de la IFI;

— dobânzile încasate la disponibilitățile fondului de risc păstrate în contul curent general al Trezoreriei Statului;

— sumele reprezentând încasări din dobânzi și penalități de întârziere aplicate pentru neplata în termen a comisionului de risc, echivalente cu dobânzile și penalitățile de întârziere pentru neplata creanțelor bugetare;

— sumele reprezentând încasări din dobânzi și penalități de întârziere aplicate pentru neplata în termen a dobânzilor, ratelor de capital și a altor costuri datorate și neonorate la scadență de către subîmprumutați.

b) Disponibilitățile din fondul de risc pentru împrumuturile externe contractate de stat și subîmprumutate subîmprumutaților se păstrează în cadrul contului curent general al Trezoreriei Statului.

Sumele datorate la fondul de risc se virează în contul Ministerului Finanțelor Publice nr. 361180000302 „Plăți de mare valoare ale Trezoreriei Statului” sau, după caz, 361180000300 „Plăți de mică valoare în relația cu Trezoreria Statului”, deschise la Centrala Băncii Naționale a României.

c) Pentru disponibilitățile fondului de risc se calculează dobânzi, la nivelul dobânzii la vedere plătite de Trezoreria Statului pentru disponibilitățile păstrate în contul curent general al Trezoreriei Statului.

d) Suma datorată drept comision de risc se determină în conformitate cu procedura stabilită în anexa nr. 1 la prezentele instrucțiuni și va fi inclusă în acordul de împrumut subsidiar care se încheie între Ministerul Finanțelor Publice și subîmprumutat.

2. Subîmprumutații au obligația de a vira sumele datorate la fondul de risc în cuantumul și la termenele stipulate în acordurile de împrumut subsidiar încheiate cu Ministerul Finanțelor Publice.

3. În situația în care sumele datorate drept comisioane de risc nu se virează la termenele stabilite, Direcția generală pentru acorduri, cooperare și decontări externe va calcula dobânzi și penalități de întârziere în conformitate cu dispozițiile legale privind creanțele bugetare, care constituie surse ale fondului de risc.

CAPITOLUL III**Evidența și raportarea modului de constituire a fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice**

1. Direcția generală pentru acorduri, cooperare și decontări externe întocmește situația operativă privind veniturile fondului de risc aferente împrumuturilor externe pe baza documentelor proprii, a documentelor primite de la Direcția generală a contabilității publice și/sau a extraselor de cont transmise de subîmprumutați.

2.a) Trimestrial se va proceda la efectuarea unui punctaj între situația operativă și evidența contabilă.

b) Evidența contabilă sintetică și analitică a fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate agenților economici se organizează în cadrul Direcției generale a contabilității publice, potrivit Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, și Regulamentului de aplicare a acesteia.

3.a) Sumele încasate de Ministerul Finanțelor Publice de la subîmprumutați se înregistrează în contabilitate în conturi analitice în baza codificării operațiunilor de către Direcția generală pentru acorduri, cooperare și decontări externe. Orice modificare va fi transmisă în scris Direcției generale a contabilității publice de către Direcția generală pentru acorduri, cooperare și decontări externe.

Codificarea va cuprinde:

— natura debitului care se diminuează ca urmare a încasării;

— cursul valutar utilizat;

— echivalentul în valută;

— semnătura persoanei care efectuează codificarea.

b) În vederea înregistrării în contabilitate, Direcția generală pentru acorduri, cooperare și decontări externe va transmite Direcției generale a contabilității publice următoarele situații:

(i) până la data de 15 a lunii, situația codificărilor privind încasările din luna anterioară la fondul de risc reprezentând comisionul la fondul de risc;

(ii) trimestrial, situația dobânzilor și penalităților de întârziere calculate pentru neplata comisioanelor datorate la fondul de risc pentru trimestrul anterior, întocmită distinct pentru fiecare beneficiar al împrumuturilor externe subîmprumutate.

4. Dobânzile și penalitățile de întârziere pentru neplata la termen a obligațiilor subîmprumutaților se calculează de către Direcția generală pentru acorduri, cooperare și decontări externe asupra echivalentului în lei al valutei, determinat pe baza cursului de schimb valutar valabil la data plății la extern, comunicat de Banca Națională a României prin avizul de lichidare, în conformitate cu legislația în vigoare pentru executarea creanțelor bugetare.

Direcția generală pentru acorduri, cooperare și decontări externe întocmește semestrial, pe baza datelor din evidențele operative, puse de acord cu datele din evidența contabilă a Direcției generale a contabilității publice, un raport privind modul de constituire a fondului de risc pentru împrumuturile externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice, care se prezintă pentru informare și aprobare conducerii ministerului.

CAPITOLUL IV

Modul de recuperare a sumelor datorate de persoanele juridice subîmprumutate

1. Sumele datorate Ministerului Finanțelor Publice pentru împrumuturile externe contractate de stat și subîmprumutate agenților economici se vor recupera de la subîmprumutați conform acordurilor de împrumut subsidiar încheiate cu Ministerul Finanțelor Publice.

2. Debitele în valută rămase de recuperat, precum și majorările de întârziere și penalitățile de întârziere datorate, confirmate de către Direcția generală pentru acorduri, cooperare și decontări externe, se transmit anual de către Direcția generală a contabilității publice subîmprumutaților, pentru a fi confirmate de aceștia, după cum prevede art. 17 din Normele privind organizarea și efectuarea inventarierii patrimoniului, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 2.388/1995.

3. Ministerul Finanțelor Publice — Direcția generală pentru acorduri, cooperare și decontări externe delegă direcțiile generale ale finanțelor publice județene și a municipiului București să urmărească recuperarea integrală, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, a sumelor datorate de persoanele juridice subîmprumutate, inclusiv prin procedura executării silite.

CAPITOLUL V

Contabilitatea fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice

1. Gestionarea fondului de risc pentru împrumuturile externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice se efectuează de către Ministerul Finanțelor Publice — Direcția

generală pentru acorduri, cooperare și decontări externe în regim extrabugetar, prin contul curent general al Trezoreriei Statului.

În contabilitatea Trezoreriei Statului, organizată în cadrul Direcției generale a contabilității publice din Ministerul Finanțelor Publice, operațiunile privind încasarea veniturilor fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice se reflectă cu ajutorul următoarelor conturi:

— 11.20.03 „Disponibil din fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“;

— 27.21.03 „Debitori din neplata comisioanelor, dobânzilor și penalităților de întârziere cuvenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“;

— 27.21.03.cod agent.01 „Debitori din neplata comisioanelor cuvenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“;

— 27.21.03.cod agent.02 „Debitori din neplata dobânzilor și penalităților de întârziere cuvenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“;

— 36.20.03 „Fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“;

— 36.20.03.01 „Fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice — comisioane“;

— 36.20.03.02 „Fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice — dobânzi și penalități de întârziere cuvenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“;

— 36.20.03.03 „Fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice — dobândă“;

— 54.04 „Venituri de realizat din comisioane, dobânzi și penalități de întârziere cuvenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“.

Conținutul și funcțiunea conturilor sunt prevăzute în anexa nr. 2 la prezentele instrucțiuni.

Monografia privind înregistrarea în contabilitate a principalelor operațiuni privind constituirea și utilizarea fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice este prezentată în anexa nr. 3 la prezentele instrucțiuni.

ANEXA Nr. 1

la instrucțiuni

PROCEDURA

de determinare a clasei de risc a subîmprumutaților în vederea stabilirii comisionului la fondul de risc datorat de beneficiarii împrumuturilor externe contractate de stat și rambursate din fonduri proprii

A. Analiza economico-financiară a subîmprumutatului

Sistemul de apreciere a performanței economico-financiare a subîmprumutaților, în vederea stabilirii comisionului la fondul de risc, are două componente:

a) componenta cantitativă:

(i) analiza financiară;

b) componenta calitativă:

(ii) calitatea echipei manageriale;

(iii) calitatea activității desfășurate de subîmprumutat;

(iv) relația financiară a subîmprumutatului cu statul.

Performanța financiară este calculată pe bază de punctaj, prin acordarea de puncte fiecărui aspect analizat, conform metodologiei menționate în continuare și în conformitate cu documentația atașată la prezenta notă, calculându-se pe de o parte un scor aferent componentei cantitative (R_F), iar pe de altă parte un scor aferent componentei calitative (R_C).

Scorul total (R_T) este calculat ca medie aritmetică ponderată între componenta cantitativă (R_F) și componenta calitativă (R_C), după următoarea formulă:

$$R_T = R_F \times 0,75 + R_C \times 0,25$$

Încadrarea în categoriile de performanță financiară

Încadrarea în categoriile de performanță financiară se face în ordinea crescătoare a scorului total, în una dintre categoriile de la A la E, aplicându-se grila de mai jos:

Categoria	Scorul total (R_T)
A	0 < , ≤ 13
B	13 < , ≤ 26
C	26 < , ≤ 39
D	39 < , ≤ 52
E	> 52

Semnificația categoriilor de performanță financiară este redată în anexa nr. 1.1.

Calcularea scorului total (R_T)

Componenta cantitativă (R_F)

Scorul obținut din componenta cantitativă apreciază bonitatea financiară a subîmprumutatului, respectiv capacitatea acestuia de a se achita de obligațiile convenite prin acordul

subsidiar de împrumut, prin evaluarea unor indicatori de standing financiar, pe baza situațiilor financiare, în evoluție, în ultimele două perioade de raportare.

Indicatorii de standing financiar calculați pentru determinarea scorului componentei cantitative (R_F), sunt grupați în 4 categorii:

• **indicatori de lichiditate:**

- rata curentă;
- rata rapidă;
- lichiditatea imediată;
- stocul de încredere¹⁾;

• **indicatori de solvabilitate:**

- gradul de îndatorare;
- rata datoriilor pe termen mediu și lung;
- rata acoperirii dobânzilor;
- quantumul plăților restante în cifra de afaceri;

• **indicatori de profitabilitate:**

- rentabilitatea financiară (ROE);
- rata marjei brute;
- eficiența activelor totale (ROA);
- rentabilitatea de bază;

• **indicatori de activitate:**

- viteza de rotație a activelor;
- durata medie de stocare;
- perioada medie de încasare a creanțelor;
- perioada medie de plată a furnizorilor.

Semnificația indicatorilor de standing financiar și modul de calcul al acestora sunt prezentate în anexa nr. 1.2.

Pentru determinarea scorului aferent componentei cantitative, indicatorii din primele 3 categorii sunt cuprinși și evaluați într-o matrice, stabilindu-se în funcție de valorile lor un punctaj, din cele patru trepte, determinate convențional (foarte bun = 0 puncte, mediu = 1,5 puncte, satisfăcător = 3 puncte, necorespunzător = 6 puncte).

În vederea obținerii punctajului se utilizează media aritmetică ponderată, în funcție de momentul analizei și de situațiile financiare utilizate, astfel:

• *pondera 1* — pentru indicatorii obținuți în baza analizei bilanțului din anul precedent;

• *pondera 0,5* — pentru indicatorii obținuți în baza analizei situației financiare a primului trimestru;

• *pondera 1* — pentru indicatorii obținuți în baza analizei situației financiare din al doilea trimestru;

• *pondera 2* — pentru indicatorii obținuți în baza analizei ultimului bilanț întocmit.

Metoda de ponderare se va utiliza pentru fiecare indicator analizat.

Indicatorii de activitate, pentru care nu se pot stabili întotdeauna valori standard, datorită neomogenității valorilor acestora în cadrul industriilor în care își desfășoară activitatea subîmprumutații, participă la formarea scorului aferent componentei cantitative doar prin penalizarea acestuia în cazul în care durata creditului comercial depășește 120 de zile. Valorile rezultatelor indicatorilor de activitate vor fi interpretate și luate în considerare în cadrul anexei nr. 1.3.

Scorul aferent componentei cantitative (R_F) este calculat prin însumarea punctajelor individuale corespunzătoare indicatorilor de standing financiar.

Acest scor se va ajusta prin adăugarea de puncte penalizatoare, dacă analiza indicatorilor de standing financiar evidențiază următoarele probleme, considerate multiplicatoare de risc:

a) dacă indicatorul „grad de îndatorare” obținut are o valoare mai mare sau egală cu 10 ori dacă societatea este decapitalizată, se vor adăuga 5 puncte de penalizare;

b) dacă valoarea unuia dintre indicatorii de activitate „perioada medie de încasare a creanțelor” sau, respectiv, „perioada medie de plată a furnizorilor” (obținuți conform metodei de ponderare) depășește 120 de zile, se vor adăuga 3 puncte de penalizare;

c) în cazul în care ultima (cea mai recentă) situație financiară prezintă rezultate negative (pierderi), punctajul cores-

punzător celor 4 indicatori de profitabilitate va fi de 6 puncte pentru fiecare dintre aceștia (ROE, marja brută, ROA, rentabilitatea activității de bază).

Componenta calitativă (R_C)

Pentru aprecierea performanței financiare, pe lângă analiza indicatorilor de standing financiar trebuie luate în calcul și aspectele nefinanciare, respectiv calitatea managementului societății, calitatea activității desfășurate de subîmprumutat, precum și relația financiară cu statul. Elementele necesare se vor identifica pe baza documentației menționate în anexa nr. 1.4, deșusă de subîmprumutat la sediul Ministerului Finanțelor Publice.

Evaluarea aspectelor componentei calitative se realizează conform formularului prevăzut în anexa nr. 1.5, ținându-se cont de următoarele precizări:

a) un scor de 0 puncte este considerat a reprezenta o situație foarte bună, care conduce la aprecierea unui risc scăzut; un scor de 1 punct este considerat a reprezenta o situație normală, o desfășurare fără probleme a activității; riscul apreciat în urma analizei aspectelor calitative crește pe măsură ce acestea primesc punctaje de peste 2 puncte;

b) acolo unde nu se poate evalua aspectul menționat, din motive bine întemeiate, punctajul implicit va fi de 1 punct;

c) punctajul ce poate fi acordat este cel menționat în grilele din anexa nr. 1.5, cu mențiunea că nu se pot acorda puncte intermediare.

Calitatea echipei manageriale

Acest aspect al componentei calitative permite să se evalueze dacă echipa managerială este capabilă, din punct de vedere al competenței și experienței, de a conduce activitatea, în așa fel încât aceasta să genereze fluxurile de numerar necesare desfășurării eficiente a activității și, în consecință, pentru crearea unei capacități adecvate de rambursare a împrumutului.

Pentru evaluarea echipei manageriale se va lua în calcul și experiența dobândită de membrii echipei manageriale în cadrul activității pe care au desfășurat-o în unități economice cu același obiect de activitate cu firma în care își desfășoară în prezent activitatea.

În cadrul evaluării echipei manageriale se vor identifica existența obiectivelor bine definite pe termen scurt, precum și a unei strategii pe termen mediu și lung, dar și dacă acestea sunt întocmite și respectate în mod constant sau nu.

Printre factorii de risc care trebuie urmăriți în evaluarea echipei manageriale se numără: schimbări dese ale membrilor conducerii, previziuni nerealiste numeroase și repetate, necunoașterea informațiilor financiare sau de activitate de actualitate, modificări importante ale situațiilor financiare. Se vor evita relațiile de afaceri cu societăți care au în structurile de conducere persoane implicate în scandaluri financiare/falimente în trecut.

Calitatea activității desfășurate de subîmprumutat

La acest nivel se vor urmări:

— continuitatea desfășurării activității și gradul de utilizare a capacităților de producție sunt apreciate prin portofoliul de contracte și durata pe care acesta asigură o activitate neîntreruptă. De asemenea, trebuie identificate situațiile în care firma depinde de ofertanți, produsul/serviciul având o cerere scăzută;

— activitatea firmei se bazează pe perspectiva sectorului de activitate în care acționează subîmprumutatul. Totodată, poziția acestuia în ramura respectivă constituie un aspect important pentru evaluarea succesului în afaceri al societății. Cota de piață deținută de societate arată poziția acesteia în raport cu concurența. Indiferent de cota de piață deținută, societatea trebuie să ia în calcul concurența și să-și asigure evoluția și dezvoltarea afacerii;

— evaluarea activității trebuie să țină cont de dotările și tehnologia de care dispune subîmprumutatul. Aceasta trebuie să fie adecvată produselor/serviciilor ce se dorește a fi realizate;

¹⁾ Acest indicator se calculează doar în cazul în care indicatorul „rata rapidă” are o valoare supraunitară.

— pentru a determina dacă subîmprumutul își dorește câștiguri imediate sau este preocupat de dezvoltarea viitoare, se va urmări care este cota din profit care va fi reinvestită.

Relația financiară a subîmprumutului cu statul

Pentru evaluarea relației financiare a subîmprumutului cu statul se va ține cont de următoarele:

— în situația în care subîmprumutul înregistrează obligații restante față de bugetul de stat, se va urmări dacă la data scadenței obligațiile bugetare, disponibilitățile bănești ale debitorului acopereau în întregime nivelul obligațiilor;

— dacă în perioada pentru care au acumulat obligații bugetare restante înregistrează clienți neincasați și avansuri acordate furnizorilor cu care subîmprumutul este în relații de dependență (relația de dependență este cea stabilită în situația în care o persoană fizică sau juridică este acționar/asociat semnificativ în ambele societăți comerciale);

— dacă pe perioada în care au acumulat obligații bugetare restante subîmprumutului au plătit dividende acționarilor/asociaților, alții decât instituțiile publice implicate în procesul de privatizare.

La acest nivel de analiză se va ține seama dacă subîmprumutul are o importanță economică și socială națională sau zonală semnificativă, precum și dacă acesta a fost afectat de calamități naturale în perioada în care a înregistrat obligații bugetare restante. Încadrarea subîmprumutului în categoria menționată mai sus se va face pe baza unui referat motivat întocmit de direcțiile generale ale finanțelor publice teritoriale, avizat, după caz, de comisiile de dialog social constituite la nivelul prefecturilor.

Scorul aferent componentei calitative (R_C) este calculat prin însumarea punctajelor individuale corespunzătoare aspectelor prezentate mai sus, utilizându-se în acest scop formularul prevăzut în anexa nr. 1.5.

Ajustarea punctajului de către analistul de proiect

În funcție de rezultatele analizei detaliate efectuate de către analistul de proiect (atât analiza financiară, cât și analiza aspectelor calitative ale activității subîmprumutului), în urma identificării unor noi factori de risc sau factori favorizanți, structura organizatorică care întocmește raportul de analiză și încadrare a societății în categoriile de performanță financiară

poate ajusta acest scor, în plus sau în minus cu maximum 6 puncte.

Centralizarea punctajelor, calculul scorului total și stabilirea categoriei de performanță financiară

Formularul în care sunt centralizate punctajele obținute la toate aspectele analizate și prin care se comunică rezultatele analizei performanțelor financiare este prezentat în anexa nr. 1.6.

B. Analiza capacității subîmprumutului de rambursare a creditului

Obiectivul acestei analize constă în evaluarea riscului de nerambursare a ratelor de dobândă și de capital aferente împrumutului contractat de subîmprumutat, pornindu-se de la previziunea necesarului de finanțare pentru investiție și pentru operare, și în analiza fluxurilor nete de trezorerie (cash-flow-urilor disponibile) generate de exploatarea proiectului de investiții.

Analiza fluxurilor nete de trezorerie reprezintă procesul-cheie în determinarea riscului de proiect și presupune prognozarea cash-flow-urilor disponibile (CFD) pe întreaga perioadă de timp/viață a proiectului și calcularea venitului net actualizat pe baza comparării proiecțiilor „cu proiect” și „fără proiect”. Dacă CFD actualizate (aduse din viitor în prezent) vor depăși considerabil costurile de proiect (actuale și viitoare), atunci valoarea actuală netă a investiției (VAN) este pozitivă, iar proiectul este considerat fezabil. De asemenea, estimarea valorilor CFD pentru proiectul de investiții trebuie realizată pentru un scenariu favorabil (proiecție optimistă) și pentru un scenariu nefavorabil (proiecție pesimistă).

Capacitatea societății comerciale de rambursare a împrumutului pe termen lung este determinată prin calculul indicatorului „serviciul acoperirii datoriei”. Proiecția acestui indicator pe întreaga perioadă de timp/viață a proiectului de investiții este foarte importantă de urmărit pentru a evalua managementul financiar al subîmprumutului.

Indicatorii calculați la acest nivel nu contribuie la stabilirea punctajului aferent clasei de risc a subîmprumutului, dar nivelul acestora este determinant în luarea deciziei de acordare a unui împrumut de investiții.

Semnificația indicatorilor de standing financiar și modul de calcul al acestora sunt prezentate în anexa nr. 1.2.

ANEXA Nr. 1.1

la procedura

SEMNIFICAȚIA CATEGORIILOR DE PERFORMANȚĂ FINANCIARĂ

Categoria A: Societățile din această clasă au un standing financiar la cel mai înalt nivel, dispun de o capacitate de rambursare excelentă, neînregistrând iregularități la plata datoriilor către creditor. Este improbabilă înregistrarea de pierderi. Riscul aferent expunerilor pe acești subîmprumutați este la un nivel minim.

Categoria B: Societățile din această clasă au un standing financiar și o capacitate de rambursare foarte bune. Este improbabilă apariția unor iregularități la plata către creditor, iar dacă apar, sunt minore și se pot rezolva rapid. Nu sunt previzibile înregistrările de pierderi. Riscul aferent expunerilor pe această categorie de subîmprumutați este considerat scăzut.

Categoria C: Societățile din această clasă au un standing financiar relativ bun, dar pot avea probleme legate de fluxul financiar. Capacitatea de rambursare este de regulă adecvată, dar pot apărea iregularități la plata datoriilor către creditor, care se pot rezolva însă fără reeșalonări sau rescadențări. Este puțin probabilă înregistrarea de pierderi. Riscul aferent expunerilor pe această categorie de subîmprumutați este

considerat mediu, dar acceptabil prin monitorizarea strictă a angajamentelor.

Categoria D: Societățile din această clasă au probleme legate de fluxul financiar, care, în general, duc la apariția de iregularități la plata datoriilor către creditor, rezolvabile uneori prin reeșalonarea sau rescadențarea plăților. Prezentând vulnerabilitate sporită la șocurile pieței, subîmprumutul are capacitate de rambursare atât timp cât nu există perturbări în mediul său economic. Este posibilă înregistrarea de pierderi. Riscul aferent expunerilor pe această categorie de subîmprumutați este considerat mare.

Categoria E: Societățile din această clasă au probleme serioase legate de fluxul financiar. Probabilitatea apariției unor iregularități la plata datoriilor către creditor este foarte mare, capacitatea de rambursare a angajamentelor fiind foarte fragilă. Pierderile sunt, în majoritatea cazurilor, iminente. Riscul de nerambursare a împrumutului este considerat maxim, expunerile nete pe acest tip de subîmprumutați se pot reduce doar prin aducerea de garanții colaterale de clasă superioară.

MODUL DE CALCUL ȘI SEMNIFICAȚIA INDICATORILOR DE STANDING FINANCIAR

INDICATORI	SEMNIFICAȚIA INDICATORILOR	MODUL DE CALCUL
INDICATORI DE LICHIDITATE		
- RATA CURENȚĂ	Rata curentă reflectă posibilitatea elementelor patrimoniale curente de a se transforma în lichidități pentru a se achita datoriile curente. Dacă valoarea totală a pasivelor curente este mai mare decât valoarea totală a activelor curente atunci acest indicator este subunitar și aceasta ar putea arăta că finanțarea pe termen scurt a fost folosită pentru achiziționarea de „active pe termen lung”, ceea ce în mod normal este considerat imprudent.	$\frac{\text{Active circulante}}{\text{Datorii curente}}$
- RATA RAPIDĂ	Rata rapidă reflectă posibilitatea activelor rapide, concretizate în creanțe și trezorerie, de a acoperi datoriile curente; se scad stocurile din activele curente deoarece prezintă cel mai puțin caracter de lichiditate. Dacă valoarea acestui indicator tinde să fie supraunitară, firma poate face față datoriilor pe termen scurt prin transformarea rapidă a activelor în lichidități.	$\frac{\text{Active circulante} - \text{Stocuri}}{\text{Datorii curente}}$
- LICHIDITATE IMEDIATĂ	Reflectă posibilitatea achitării datoriilor pe termen scurt pe seama numerarului aflat în casierie, a disponibilităților bancare și a plasamentelor de scurtă durată. Indicatorul arată cât din datoriile curente sunt acoperite de active cu lichiditate imediată.	$\frac{\text{Trezorerie} * 100}{\text{Datorii curente}}$
- STOC DE ÎNCREDERE	Arată cât din valoarea stocurilor, la valoarea contabilă, este necesar a fi vândută pentru a se acoperi pasivele curente neacoperite de activele rapide.	$\frac{(\text{Datorii curente} - \text{Active rapide}) * 100}{\text{Stocuri}}$
INDICATORI DE SOLVABILITATE		
- GRAD DE ÎNDATORARE (LEVERAGE)	Indicator de solvabilitate patrimonială, care arată gradul de îndatorare al firmei, respectiv raportul între datoriile totale angajate de firmă și capitalurile proprii. Cu cât acest indicator se îndepărtează de valoarea unitară, cu atât firma se folosește de efectul de levier, ceea ce duce la creșterea gradului de îndatorare.	$\frac{\text{Datorii totale}}{\text{Capitaluri proprii}}$
- RATA DATORIILOR PE TERMEN MEDIU ȘI LUNG	Exprimă ponderea datoriilor pe termen mediu și lung (având o scadență mai mare de un an de zile) în capitalurile proprii. Indică în ce măsură capitalurile proprii constituie garanție pentru achitarea datoriilor pe termen mediu și lung.	$\frac{\text{Datorii pe termen mediu și lung}}{\text{Capitaluri proprii}}$
- RATA ACOPERIRII DOBÂNZILOR	Exprimă capacitatea firmei de a-și plăti dobânzile.	$\frac{\text{Profit din exploatare}}{\text{Cheltuieli cu dobânzile}}$

*) Anexa nr. 1.2 este reprodusă în facsimil.

MODUL DE CALCUL ȘI SEMNIFICAȚIA INDICATORILOR DE STANDING FINANCIAR		
INDICATORI	SEMNIFICAȚIA INDICATORILOR	MODUL DE CALCUL
- continuare -		
- CUANTUM PLĂȚI RESTANTE ÎN CIFRA DE AFACERI	Exprimă ponderea volumului de plăți restante raportat la cifra de afaceri. Este tot un indicator de îndatorare, care arată comportamentul împrumutatului cu privire la achitarea datorilor la termen.	$\frac{\text{Plăți restante} * 100}{\text{Cifra de afaceri}}$
INDICATORI DE PROFITABILITATE		
- RENTABILITATEA FINANCIARĂ (ROE)	Este indicatorul clasic de profitabilitate, urmărit de manageri și acționariat. Reprezintă eficiența cu care este utilizat capitalul investit în firmă.	$\frac{\text{Profit net} * 100}{\text{Capitaluri proprii}}$
- RATA MARJEI BRUTE	Exprimă profitabilitatea societății, respectiv cât la sută din vânzări revine societății, după acoperirea tuturor cheltuielilor.	$\frac{\text{Profit brut} * 100}{\text{Cifra de afaceri}}$
- EFICIENȚA ACTIVEI LOR TOTALE (ROA)	Măsoară rentabilitatea societății prin raportarea profitului net obținut la activele totale angajate. Indică eficiența cu care sunt utilizate activele firmei.	$\frac{\text{Profit net} * 100}{\text{Active totale}}$
- RENTABILITATEA ACTIVITĂȚII DE BAZĂ	Exprimă rentabilitatea activității de bază, marja de profit din exploatare, respectiv eficiența cu care se desfășoară activitatea.	$\frac{\text{Profit din exploatare} * 100}{\text{Cheltuieli pentru exploatare}}$
INDICATORI DE ACTIVITATE		
- VITEZA DE ROTAȚIE A ACTIVEI LOR	Reprezintă numărul de rotații pe care le efectuează activele circulante în perioada analizată. În funcție de specificul activității, un număr mare de rotații asigură venituri mai mari utilizând aceleași active totale.	$\frac{\text{Cifra de afaceri}}{\text{Active totale}}$
- DURATA MEDIIE DE STOCARE (nr. zile)	Numărul mediu de zile în care elementele componente ale stocului sunt depozitate înainte de a intra în stocul de producție, respectiv înainte de a fi livrate. Sensul favorabil de evoluție este descrescător și reprezintă o gestiune eficientă a stocurilor.	$\frac{\text{Stocuri} * 360}{\text{Costuri chelt. exploatare-salarii-amortizare}}$
- PERIOADA MEDIIE DE ÎNCASARE A CREAȚELOR (nr. zile)	Numărul mediu de zile în care se încasează creanțele față de cifra de afaceri în perioada analizată. Indicatorul apreciază care este perioada medie în care societatea beneficiază de credit comercial.	$\frac{\text{Creanțe (Clienți)} * 360}{\text{Cifra de afaceri}}$
- PERIOADA MEDIIE DE PLATĂ A FURNIZORILOR (nr. zile)	Numărul mediu de zile în care sunt plătiți furnizorii față de cifra de afaceri realizată în perioada respectivă. Indicatorul apreciază care este durata medie pe care societatea acordă credit comercial partenerilor săi.	$\frac{\text{Furnizori} * 360}{\text{Cifra de afaceri}}$

Notă: Valoarea din bilanț a *activelor circulante* va fi diminuată cu valoarea contului *clienți inceriți* (ct.461), valoare cu care se vor mări cheltuielile excepționale.

MODUL DE CALCUL ȘI SEMNIFICAȚIA INDICATORILOR DE STANDING FINANCIAR		
INDICATORI	SEMNIFICAȚIA INDICATORILOR	MODUL DE CALCUL
INDICATORI PRIVIND CAPACITATEA SUBÎMPRUMUTATULUI DE RAMBURSARE A CREDITULUI		
-CASH-FLOW DISPONIBIL (CFD)	Exprimă potențialul de remunerare a acționarilor cu dividende și a creditorilor cu dobânzi, după finanțarea creșterii economice, respectiv variația imobilizărilor (ΔI_{mo}) și variația necesarului de fond de rulment (ΔNFR).	$PN + Am_0 + Dob - \Delta I_{mo} - \Delta NFR$
- VALOAREA ACTUALĂ NETĂ (VAN)	Se determină ca diferență între fluxurile de trezorerie viitoare (CF) și actualizate la rata dobânzii de piață (k), respectiv valoarea lor actuală, pe de o parte, și capitalul investit (I_0), pe de altă parte. Cu cât veniturile actualizate vor fi mai mari decât capitalurile investite ($VAN >> 0$) cu atât proiectul de investiții va fi mai eficient.	$\Sigma (CF_t / (1+k)^t) - I_0$
SERVICIUL ACOPERIRII DATORIEI	Arată capacitatea societății comerciale de a rambursa creditele primite. Nivelul minim acceptat este de 1. De regulă, dacă acest coeficient este subunitar, proiectul de investiții va fi respins de la acordarea unui împrumut pe termen mediu și lung.	$(PN_{anual} + Am_{anual}) / Credit(rata\ anuală)$

**MATRICEA INDICATORILOR DE STANDING FINANCIAR
PENTRU DETERMINAREA SCORULUI COMPONENTEI
CANTITATIVE**

INDICATORI	Grila de apreciere			
	foarte bun (0 puncte)	mediu (1,5 puncte)	satisfăcător (3 puncte)	necorespunzător (6 puncte)
LICHIDITATE				
1. Rata curentă	>1,7	1,35 - 1,7	1 - 1,35	≤1
2. Rata rapidă (testul acid)	>1	0,75 - 1	0,5 / 0,75	≤0,5
3. Stoc de încredere)	<35%	35 - 65%	65 - 95%	≥95%
4. Lichiditate imediată	>20%	10 - 20%	5 - 10%	≤5%
SOLVABILITATE				
1. Grad de îndatorare	<1,5	1,5 - 2,5	2,5 - 3,5	≥3,5
2. Rata datoriilor pe termen mediu și lung	<0,5	0,5 - 0,75	0,75 - 1	≥1
3. Rata acoperirii dobânzilor	>4	3 - 4	2 - 3	≤2
4. Quantum plăți restante în cifra de afaceri	<20%	20 - 30%	30 - 40%	≥40%
PROFITABILITATE				
1. Rentabilitatea financiară (ROE)	>25%	16 - 25%	7 - 16%	≤7%
2. Rata marjei brute	>10%	7,5 - 10%	5 - 7,5%	≤5%
3. Rentabilitatea economică (ROA)-eficiența activelor totale	>10%	7,5 - 10%	5 - 7,5%	≤5%
4. Rentabilitatea activității de bază	>10%	6,5 - 10%	3 - 6,5%	≤3%

Notă: Intervalele de la calificativul mediu sunt închise iar cele de la calificativul satisfăcător sunt deschise.

*) Anexa nr. 1.3 este reprodusă în facsimil.

DOCUMENTAȚIA

necesară elaborării analizei pentru determinarea comisionului de risc pentru împrumuturile externe

A. 1. Situația indicatorilor economico-financiari ai subîmprumutatului, conform modelului anexat, semnată de către directorul general și directorul economic al subîmprumutatului.

În vederea determinării performanței financiare a subîmprumutatului, se vor utiliza ultimele două bilanțuri anuale încheiate¹⁾, cu mențiunile următoare:

a) în cazul în care nu există²⁾ două bilanțuri anuale încheiate, se va utiliza bilanțul anual încheiat pe anul precedent, iar

pentru anul în curs se va utiliza fie situația financiară semestrială, fie, dacă solicitarea este depusă înaintea încheierii acesteia, situația trimestrială, întocmită pe formulare de bilanț contabil și vizată de comisia de cenzori;

b) pentru solicitările depuse în timpul primului trimestru al anului, înainte de închiderea exercițiului financiar anterior se va putea înlocui bilanțul cu balanța de verificare la data de 31 decembrie, transpusă în formulare de bilanț, purtând viza

de cenzori³⁾, numai dacă tendința constatată din analiza ultimului bilanț încheiat și a datelor cuprinse în această bilanță este confirmată de ultima situație financiară (consistență și evoluție în același sens a indicatorilor: rata curentă, grad de îndatorare, rata marjei brute). În sensul constatării inconsistenței evoluției indicatorilor, vor fi luate în calcul ultimul bilanț încheiat și situația financiară semestrială pe primele 6 luni ale anului încheiat.

2. Copie de pe ultimul act de control întocmit de organele competente ale Ministerului Finanțelor Publice

3. Situația privind creanțele de încasat de la clienți și/sau debitori conform evidențelor contabile, vechimea acestora, măsurile de urmărire întreprinse, numărul de cazuri aflate în instanțele de judecată și sumele datorate, stadiul acestor cazuri, precum și situația clienților neîncasați pentru care s-a prescris dreptul de recuperare a creanțelor cu exemplificare pe clienți/debitori

4. Modul de realizare a recomandărilor misiunilor instituțiilor financiare internaționale

5. Extras din „business plan” aprobat de ordonatorul principal de credite, din care să reiasă obiectivele tactice și strategice

6. Situația privind soldurile conturilor de disponibilități, în lei și în valută, și depozitele bancare, inclusiv pe unități plătitoare, la data scadenței obligațiilor restante la bugetul de stat, precum și situația privind creditele curente și cele nerambursate la scadență

7. Situația avansurilor acordate furnizorilor, cu enumerarea principalilor furnizori, valoarea avansurilor acordate furnizorilor cu care societatea are legături de capital direct sau prin asociatul/acționarul principal

8. Situația privind obligațiile bugetare restante

9. Situația portofoliului de clienți, din care să reiasă numărul de clienți, contractele încheiate, valoarea contractelor, sectorul de activitate al clienților

10. Situația imobilizărilor corporale pe categorii, perioada medie și gradul de amortizare a acestora

11. Orice alte documente considerate utile

În cazul în care subîmprumutatul consideră că are o importanță economică și socială națională sau zonală semnificativă, precum și dacă acesta a fost afectat de calamități naturale, documentația acestora trebuie să cuprindă și următoarele:

— memoriu motivat, din care să rezulte că subîmprumutații care au o importanță economico-socială zonală sau națională semnificativă se încadrează în această categorie;

— procesele-verbale de constatare a pierderilor suferite în urma calamităților naturale, în copie, întocmite de comisiile constituite în acest scop, în conformitate cu prevederile legale

B. 1. Planul de finanțare al proiectului de investiții, ce va ține cont de delimitarea cheltuielilor în cheltuieli externe (în valută) și interne (în lei), precum și estimările nevoii de finanțare pentru fiecare an, pe întreaga perioadă de viață a investiției. Planul de finanțare va lua obligatoriu în considerare sursele de finanțare locale, respectiv resursele proprii ale inițiatorului de proiect, precum și/sau împrumuturile de la instituțiile financiare locale.

2. Proiecția cash-flow-urilor disponibile pe întreaga perioadă de viață a investiției, pentru situațiile „cu proiect”, și „fără proiect”, respectiv scenariul favorabil (optimist) și nefavorabil (pesimist)

3. Proiecția profitului net anual și amortizarea anuală pe întreaga perioadă de viață a investiției, pentru scenariu favorabil (optimist) și nefavorabil (pesimist).

¹⁾ În cazul bilanțurilor anuale sau raportărilor semestriale, formularele trebuie semnate de conducerea societății și să poarte viza autorității fiscale de drept.

²⁾ Societatea desfășoară activitate de mai puțin de doi ani sau a efectuat o întrerupere de activitate.

³⁾ Acolo unde forma de proprietate a societății prevede existența comisiei de cenzori.

— model —

.....
(Denumirea subîmprumutatului)

SITUAȚIA indicatorilor economico-financiar ai subîmprumutatului

Denumirea indicatorului	Valoarea	
	La data de.....	La data de.....
Bilanț contabil		
Active circulante		
Datorii curente		
Stocuri		
Trezorerie		
Active rapide		
Plăți restante (furnizori)		
Datorii totale		
Capitaluri proprii		
Datorii pe termen mediu și lung		
Active totale		
Cont de profit și pierdere		
Profit din exploatare		
Cheltuieli cu dobânzile		
Cifra de afaceri		
Profit net		
Profit brut		
Profit din exploatare		
Cheltuieli de exploatare		
Salarii		
Amortizare		
Cota de profit reinvestit		

Director general,
.....

Director economic,
.....

FORMULAR
pentru aprecierea aspectelor nefinanciare și
determinarea scorului de risc aferent componentei calitative (R_C)

CRITERIU	GRILA DE PUNTAJ
1. CALITATEA ECHIPEI MANAGERIALE A SUBÎPRUMUTATULUI	
i. Competență și experiență¹	
Are pregătire de specialitate și experiență profesională de cel puțin 5 ani	0
Are pregătire de specialitate și experiență profesională, dar sub 5 ani	10
Nu are pregătire de specialitate, dar are experiență profesională	20
Are pregătire de specialitate, dar nu are experiență profesională	30
Nu are pregătire de specialitate și nici experiență profesională	50
<i>Punctaj acordat</i>	
ii. Existența obiectivelor tactice și strategice	
Există atât obiective tactice (pe termen scurt), cât și o strategie realistă, (pe termen mediu și lung), bine definite, detaliate, realizate sistematic	10
Societatea are o strategie pe termen mediu și lung, doar conturată, fără planuri detaliate, societatea urmărind mai mult obiectivele pe termen scurt	20
Există doar obiective tactice, planuri pe termen scurt	30
Obiective și planuri întâmplătoare, nerealizate sau care se schimbă des	50
Nu există o strategie clar formulată și nici obiective tactice	
<i>Punctaj acordat</i>	
iii. Alte aspecte privind echipa managerială²	
Conducerea este asigurată de o echipă stabilă; este bine înțeles principiul delegării responsabilității; fluentizare a procesului decizional; relație foarte bună cu angajații	0
Echipă managerială, relații normale angajați-conducere-acționari	10
Conducerea este asigurată de o echipă managerială, dar nu există un sistem de succesiune stabilit sau se semnalează neînțelegeri între angajați și conducere	20
Conducerea este asigurată de un singur manager; sistem de succesiune stabilit;	30
Conducerea este asigurată de un singur manager, fără un sistem de succesiune stabilit sau conducerea este asigurată de o echipă managerială, dar există conflicte de muncă deschise între conducere-acționari-angajați	50
<i>Punctaj acordat</i>	

Total punctaj 1 (i+ii+iii)

¹ Echipa managerială este considerată a fi formată din personalul cu putere de decizie sau atribuții de conducere, în funcție de structura de organizare și mărimea societății, respectiv președinte, director general, director economic, director de vânzări etc, sau respectiv manager unic

² în evaluarea punctajului se va ține cont de faptul că „;” separă condițiile care trebuie îndeplinite simultan

*) Anexa nr. 1.5 este reprodusă în facsimil.

CRITERIU	GRILA DE PUNCTAJ
2. CALITATEA ACTIVITĂȚII DESFĂȘURATE DE SUBÎMPRUMUTAT	
i. Aspecte legate de portofoliul de clienți	
Firma deține un portofoliu mare de contracte cu clienți stabili și diversificați, asigurând desfășurarea activității pe termen lung	0
Portofoliul de clienți și contracte adecvat, contractele încheiate asigurând desfășurarea activității pe termen mediu (cel puțin un an)	1
Contractele în derulare asigură desfășurarea activității pe termen scurt (mai puțin de un an)	3
Societatea întâmpină dificultăți în găsirea de parteneri comerciali, lipsa unor comenzi necesare vânzării producției serviciilor conduce la neutilizarea capacităților de producție	6
<i>Punctaj acordat</i>	
ii. Sectorul de activitate și poziția subîmprumutatului în ramură	
Perspectivă de dezvoltare bună și capacitate mare de influențare a pieței	0
Perspectivă de dezvoltare slabă și capacitate medie de influențare a pieței	1
Perspectivă de dezvoltare slabă și capacitate redusă de influențare a pieței	3
Sector neviabil	6
<i>Punctaj acordat</i>	
iii. Dotările și tehnologia existentă	
Clădiri, echipamente și utilaje noi, moderne, tehnologie la nivel corespunzător, foarte bine întreținute	0
Clădiri, echipamente și utilaje adecvate desfășurării activității, utilaje funcționale, bine întreținute, chiar dacă nu sunt noi și moderne	1
Clădiri, echipamente și utilaje aflate în stare de funcționare, dar uzate moral sau fizic, cu întreținere slabă și costisitoare	3
Clădiri, echipamente și utilaje depreciate moral, nefuncționabile sau necorespunzătoare pentru activitatea respectivă	6
<i>Punctaj acordat</i>	
iv. Cota din profit care se reinvestește	
Reinvestește peste 80% din profitul net	0
Reinvestește între 50 și 80% din profitul net	1
Reinvestește între 20 și 50% din profitul net	2
Reinvestește sub 20% din profitul net	3
Nu reinvestește	4
<i>Punctaj acordat</i>	

Total punctaj 2 (i+ii+iii+iv)

CRITERIU	GRILA DE PUNCTAJ
3. RELAȚIA FINANCIARĂ A SUBÎMPRUMUTATULUI CU STATUL	
i. Istoricul rambursării altor credite garantate de stat	
Subîmprumutatul a mai beneficiat de alte credite cu garanția statului și nu au fost probleme privind rambursarea pe o perioadă mai mare de 7 zile	0
Subîmprumutatul a mai beneficiat de alte credite cu garanția statului și au existat întârzieri la rambursare dar acestea nu au depășit 30 de zile	3
Subîmprumutatul a mai beneficiat de alte credite cu garanția statului și s-a dovedit rău platnic (întârzieri de peste 30 de zile).	6
<i>Punctaj acordat</i>	
ii. Disponibilități bănești ale subîmprumutatului existente la data scadenței obligației bugetare	
Subîmprumutatul nu are disponibilități bănești la data scadenței obligației bugetare	0
Disponibilitățile bănești existente la data scadenței obligației bugetare acopereau în proporție de maximum 50% obligațiile subîmprumutatului către bugetul de stat	3
Disponibilitățile bănești existente la data scadenței obligației bugetare acopereau în proporție de peste 50% obligațiile subîmprumutatului către bugetul de stat	6
<i>Punctaj acordat</i>	
iii. Relația subîmprumutatului cu clienții neîncasați	
Subîmprumutatul nu are clienți neîncasați	0
Subîmprumutatul a întreprins măsuri ferme pentru recuperarea clienților neîncasați	1
Subîmprumutatul nu a întreprins măsuri ferme pentru recuperarea clienților neîncasați	6
<i>Punctaj acordat</i>	
iv. Existența litigiilor cu statul	
Nu au existat litigii cu statul în istoricul societății	0
Societatea a avut în trecut litigii cu statul, fără implicații deosebite în prezent	1
Au existat litigii în trecut care au implicații serioase în prezent sau există litigii în curs cu statul	6
<i>Punctaj acordat</i>	

Total punctaj 3 (i+ii+iii+iv)

Data raportului

NOTĂ
privind determinarea categoriei de
performanță financiară a subîmprumutului
.....

A- COMPONENTA CANTITATIVĂ (R _F)					
Nr.	Indicatori	Data		Media	Puncte
		Valoare	Valoare		
1	Rata curentă				
2	Rata rapidă				
3	Stoc de încredere				
4	Lichiditate imediată				
5	Grad de îndatorare				
6	Rata datoriilor pe termen mediu și lung				
7	Rata acoperirii dobânzilor				
8	Cuquantum plăți restante în cifra de afaceri				
9	Rentabilitatea financiară (ROE)				
10	Rata marjei brute				
11	Eficiența activelor totale (ROA)				
12	Rentabilitatea activității de bază				
13	Penalizare aferentă gradului de îndatorare decapitalizare				
14	Penalizare aferentă indicatorilor de activitate				
Scor aferent componentei cantitative					

B- COMPONENTA CALITATIVĂ (R _C)		
1	Calitatea echipei manageriale a subîmprumutului	
2	Calitatea activității desfășurate de subîmprumutat	
3	Relația financiară a subîmprumutului cu statul	
Scor aferent componentei calitative		

C- SCOR CALCULAT
(R_F x 0,75 + R_C x 0,25)

D- AJUSTARE

E- SCOR FINAL
(C+D)

F- CLASA DE PERFORMANȚĂ
FINANCIARĂ

*) Anexa nr. 1.6 este reprodusă în facsimil.

CONȚINUTUL ȘI FUNCȚIUNEA CONTURILOR

Contul 11.20.03 „Disponibil din fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“

Cu ajutorul acestui cont Ministerul Finanțelor Publice ține evidența disponibilităților fondului de risc păstrate în contul curent general al Trezoreriei Statului.

Contul 11.20.03 „Disponibil din fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“ este un cont de **activ**. În **debitul** contului se înregistrează sumele încasate sub formă de *comisioane de risc* de la persoanele juridice subîmprumutate, *dobânzi* pentru disponibilitate păstrate în contul curent general al Trezoreriei Statului, *dobânzi și penalități de întârziere* aplicate pentru neplata

în termen a sumelor datorate la fondul de risc, *recuperări* de sume de la persoanele juridice subîmprumutate. **Soldul debitor** al contului reprezintă disponibilitățile bănești existente.

Contul 11.20.03 „Disponibil din fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“ **se debitează** prin creditul conturilor:

27.21.03 „Debitori din neplata comisioanelor, dobânzilor și penalităților de întârziere convenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“

— cu sumele încasate de la persoanele juridice subîmprumutate, reprezentând comisioane de risc, dobânzi și penalități de întârziere aplicate pentru neplata în termen a obligațiilor;

36.20.03 „Fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“

— cu sumele încasate reprezentând dobânzi la disponibilitățile din cont;

25.29.02 „Creditori din rate de capital, comisioane, dobânzi și penalități de întârziere la fondul de risc pentru împrumuturi externe“.

Contul 11.20.03 „Disponibil din fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“ **se creditează** prin debitul contului:

25.29.02 „Creditori din rate de capital, comisioane, dobânzi și penalități de întârziere la fondul de risc pentru împrumuturi externe“

— cu sumele încasate necuvenit care se restituie persoanelor juridice.

Contul 27.21.03 „Debitori din neplata comisiunelor, dobânzilor și penalităților de întârziere convenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“

Cu ajutorul acestui cont Ministerul Finanțelor Publice ține evidența debitorilor pentru comisioane de risc, dobânzi și penalități de întârziere convenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice. Contabilitatea analitică se ține pe fiecare debitor, iar în cadrul acestora pe feluri de debite.

Contul 27.21.03 „Debitori din neplata comisiunelor, dobânzilor și penalităților de întârziere convenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“ este un cont de **activ**. În **debitul** contului se înregistrează sumele datorate de persoanele juridice subîmprumutate, reprezentând comisionul de risc, dobânzile și penalitățile de întârziere pentru neplata la termen a obligațiilor. În **creditul** contului se înregistrează sumele încasate de la persoanele juridice subîmprumutate, reprezentând comision de risc, dobânzile și penalitățile de întârziere pentru neplata la termen a obligațiilor. **Soldul debitor** al contului reprezintă sumele neîncasate de la debitori.

Contul 27.21.03 „Debitori din neplata comisiunelor, dobânzilor și penalităților de întârziere convenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“ **se debitează** prin creditul conturilor:

54.04 „Venituri de realizat din comisioane, dobânzi și penalități de întârziere convenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“

— cu comisionul de risc, dobânzi și penalități de întârziere pentru neplata la termen a obligațiilor ce urmează a fi încasate de la persoanele juridice subîmprumutate;

22.31.03 „Diferențe de curs valutar aferente fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“

— cu diferența de curs favorabilă.

Contul 27.21.03 „Debitori din neplata comisiunelor, dobânzilor și penalităților de întârziere convenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“ **se creditează** prin debitul contului:

11.20.03 „Disponibil din fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“

— cu sumele încasate de la persoanele juridice subîmprumutate, reprezentând comisionul de risc, dobânzi și penalități de întârziere pentru neplata la termen a obligațiilor.

Contul 36.20.03 „Fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“

Cu ajutorul acestui cont Ministerul Finanțelor Publice ține evidența fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice.

Evidența analitică se ține pe sursele de constituire a fondului prevăzute de lege.

Contul 36.20.03 „Fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“ este un cont de **pasiv**. În **creditul** contului se înregistrează sumele încasate reprezentând *comisioane de risc* de la persoa-

nele juridice subîmprumutate, *dobânzi* din plasamentele sumelor aflate în depozite, *dobânzi și penalități de întârziere* aplicate pentru neplata în termen a obligațiilor. **Soldul creditor** al contului reprezintă fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice, constituit potrivit legii.

Contul 36.20.03 „Fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“ **se creditează** prin debitul contului:

54.04 „Venituri de realizat din comisioane, dobânzi și penalități de întârziere convenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“

— cu sumele încasate de la persoanele juridice subîmprumutate, reprezentând comision de risc, dobânzi și penalități de întârziere aplicate pentru neplata în termen a obligațiilor;

— cu sumele încasate reprezentând dobânzi la disponibilitățile din cont.

Contul 54.04 „Venituri de realizat din comisioane, dobânzi și penalități de întârziere convenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“

Cu ajutorul acestui cont Ministerul Finanțelor Publice ține evidența veniturilor de realizat din comisioane, dobânzi și penalități de întârziere convenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice.

Contul 54.04 „Venituri de realizat din comisioane, dobânzi și penalități de întârziere convenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“ este un cont de **pasiv**. În **creditul** contului se înregistrează sumele de încasat sub formă de *comisioane de risc* de la persoanele juridice subîmprumutate, *dobânzi și penalități de întârziere* aplicate pentru neplata în termen a obligațiilor. În **debitul** contului se înregistrează sumele încasate sub formă de *comisioane de risc* de la persoanele juridice subîmprumutate, *dobânzi și penalități de întârziere* aplicate pentru neplata în termen a obligațiilor. **Soldul creditor** al contului reprezintă venituri de încasat.

Contul 54.04 „Venituri de realizat din comisioane, dobânzi și penalități de întârziere convenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“ **se creditează** prin debitul contului:

27.21.03 „Debitori din neplata comisiunelor, dobânzilor și penalităților de întârziere convenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“

— cu comisionul de risc, dobânzile și penalitățile de întârziere pentru neplata la termen a obligațiilor ce urmează a fi încasate de la persoanele juridice subîmprumutate.

Contul 54.04 „Venituri de realizat din comisioane, dobânzi și penalități de întârziere convenite fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“ **se debitează** prin creditul contului:

36.20.03 „Fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice“

— cu sumele încasate de la persoanele juridice subîmprumutate, reprezentând comisionul de risc, dobânzi și penalități de întârziere pentru neplata la termen a obligațiilor (după efectuarea înregistrării 11.20.03 = 27.21.03).

Contul 25.29.02 „Creditori din rate de capital, comisioane, dobânzi și penalități de întârziere la fondul de risc pentru împrumuturi externe“

Cu ajutorul acestui cont Ministerul Finanțelor Publice ține evidența creditorilor pentru sumele încasate în plus de la agenții economici beneficiari ai împrumuturilor contractate de stat și subîmprumutate persoanelor juridice. În **creditul** contului se înregistrează sumele încasate în plus de la agenții economici beneficiari ai împrumuturilor externe contractate de stat și subîmprumutate persoanelor juridice. În **debitul** contului se înregistrează sumele restituite agenților economici. **Soldul creditor** al contului reprezintă sume de restituit.

Contul 25.29.02 „Creditori din rate de capital, comisioane, dobânzi și penalități de întârziere la fondul de risc pentru împrumuturi externe” **se creditează** prin debitul contului:

11.20.03 „Disponibil din fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice”

— cu sumele încasate în plus de la beneficiarii împrumuturilor contractate de stat și subîmprumutate persoanelor juridice.

Contul 25.29.02 „Creditori din rate de capital, comisioane, dobânzi și penalități de întârziere la fondul de risc pentru împrumuturi externe” **se debitează** prin creditul contului:

11.20.03 „Disponibil din fondul de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate unor persoane juridice”

— cu sumele restituite agenților economici reprezentând sume încasate în plus.

ANEXA Nr. 3)
la instrucțiuni*

MONOGRAFIE
**privind înregistrarea în contabilitate a principalelor operațiuni privind constituirea și utilizarea
fondului de risc pentru împrumuturi externe contractate de stat
și subîmprumutate unor persoane juridice**

Nr. crt.	Explicatia operatiunii	Contul debitor	Contul creditor
1.	Evidențierea creanțelor în lei și în valută reprezentând comisioanele de risc datorate de persoanele juridice subîmprumutate	27.210.301	54.04
2.	Incasarea în contul de disponibil al fondului de risc a sumelor datorate de persoanele juridice subîmprumutate, reprezentând comisioane de risc	112003	27.21.301
	și concomitent	54.04	36.200.301
3.	Evidențierea creanțelor reprezentând majorări de întârziere și penalități de întârziere pentru plata cu întârziere a obligațiilor la fondul de risc	27.210.302	54.04
4.	Incasarea în contul de disponibil al fondului de risc a sumelor datorate de persoanele juridice subîmprumutate, reprezentând majorări și penalități de întârziere pentru plata cu întârziere a obligațiilor	11.20.03	27.210.302
	și concomitent	54.04	36.200.302
5.	Incasarea în contul de disponibil al fondului de risc a dobânzii aferente disponibilului fondului de risc păstrat în contul curent general al trezoreriei statului	11.20.03	36.200.303
6.	Restituirea sumelor încasate necuvenit la fondul de risc	25.29.02	11.20.03
7.	Reevaluarea la finele anului a soldurilor conturilor de debitori din neplata comisioanelor și a veniturilor de încasat	27.210.301	22.31.03
	- diferențe de curs favorabile	22.31.03	54.04
8.	Reevaluarea la finele anului a soldurilor conturilor de debitori din neplata comisioanelor cuvenite fondului de risc	22.31.03	27.210.301
	- diferențe de curs nefavorabile	54.04	22.31.03

*) Anexa nr. 3 este reprodusă în facsimil.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro